

Álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 15. desember 2009 gaf kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-84/2009:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 20. október sl. bað X, hér eftir einnig nefndur álitsbeiðandi, um álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna kaupa á bifreiðinni A af Y. Álitsbeiðandi segir að við kaupin hafi verið leyndir gallar á bifreiðinni og krefst riftunar kaupanna og endurgreiðslu kaupverðsins.

II

Málsmeðferð kæruneftndarinnar

Með bréfi, dags. 9. nóvember sl., gaf kæruneftndin seljanda kost á andsvörum og bárust þau 13. nóvember. Með bréfi, dags. 16. nóvember, var álitsbeiðanda gefinn kostur á því að gera athugasemdir við andsvörin og bárust þær 19. nóvember. Með bréfi, dags. 20. nóvember sl., var aðilum tilkynnt að kæruneftndin hefði tekið málið til afgreiðslu.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Í álitsbeiðni segir m.a. eftirfarandi:

„Ég, undirritaður, keypti A á bílasölunni Z um miðjan apríl 2009. [Samkvæmt kaupsamningi og afsali fóru kaupin fram 7. apríl 2009] Árgerð 2002 og ekinn 60.000 km. Verð 550.000.- kr. Ég hafði í sjálfu sér alls ekki ráð á dýrari bíl en 300.000.-. En þar sem ég sá í þessu varðandi bifreiðina góða möguleika á að eignast traustan bíl sem þyrfti hugsanlega litla sem enga viðgerð næstu árin samdi ég við bankann minn varðandi Visa raðgreiðslur og keypti bifreiðina. Hremmingar hófust skömmu eftir að ég eignaðist bílinn. Abs skynjari reyndist ónýtur og svo fór eitt að hrynja af öðru. Ég fór margsinis með hann á verkstæði og endaði loks á verkstæði -umboðsins, B. Niðurstaða bifvélaþvirkja er í stuttu máli sú að bíllinn sé faktískt ónýtur. Það borgi sig engan veginn fyrir mig að fara út í þær viðgerðir sem bíllinn virðist þarfnast. Hér að neðan er listi yfir það sem gert hefur verið við og hvað hefur komið í ljós.

Sá sem seldi mér bílinn lagði fram lista yfir nýlegar viðgerðir upp á kr. 140.000 og hálfsmánaðar gamla skoðun. Eitthvað hafa menn að hafa farið hratt yfir sögu þar miðað við hvað gerðist í kjölfarið (eins og sjá má hér að neðan).

Ég er vitaskuld afskaplega ósáttur við þessi kaup og trúir varla að réttarstaða mín sé engin í þessu máli. Ónýtur bíll og Visagreiðslur upp á ca. 25.000 á mánuði næstu árin. Hér hlýtur að vera um að ræða leynda galla. Gangtruflanir komu í ljós ca. 10 dögum eftir að ég eignaðist bílinn. Óeðlilegur hávaði og allt of mikil bensíneyðsla. En frá upphafi var augljóst að ABS bremsurnar voru ekki að virka. Ég taldi í upphafi að vesenið í ABS bremsunum, hávaðinn í vélinni og það að hann átti til að hökta í kyrrstöðu á ljósum væri allt af sömu rót runnið. Viðgerðarferðir mínar leiddu síðan í ljós það sem má lesa hér að

neðan. Ég hefi eingöngu ekið bílnum innanbæjar fyrir utan eina ferð eftir Þjóðvegi 1 í Landeyjarnar.“

Með álitsbeiðninni fylgdi listi yfir viðgerðir á bifreiðinni, sem er bensínbíll, bæði þær sem framkvæmdar hafa verið og eins þær sem álitsbeiðandi segir að þurfi að framkvæma. Segist álitsbeiðandi setja verð á þær viðgerðir sem ógreiddar séu samkvæmt upplýsingum frá bifreiðaverkstæðum. Listinn er svohljóðandi þegar tölulíðum hefur verið bætt við:

1. Skoðun vegna ABS bilunar	10.000 greitt
2. ABS skynjari	45.000
3. Hjólalega, ónýt kerti, stilliró	73.000 greitt
4. Vatnskassi (var ónýtur)	36.000 greitt
5. Skoðun og skipting á vatnskassa	32.000 greitt
6. Ónýtur bensíntankur (gat)	60.000
7. Spíssar (stíflaðir og ryðgaðir)	150.000
8. Headpakkning (ónýt)	150.000
9. Viðgerð á tanki, spíssum og headp.	150.000
10. Skoðun 2, Þjöppumæling og brunninn kertavír	22.000 greitt
11. Tölvulestur á vél	6.000
Samtals	734.000
Þegar greitt	179.000

Kærunefndin dregur þá ályktun af þessum lista að um sé að ræða kröfugerð álitsbeiðanda á hendur seljanda.

Í álitsbeiðni kemur fram að seljandi hafi greitt álitsbeiðanda kr. 45.000 vegna viðgerðar á ABS bremsukerfi. Mun þar vera um að ræða kostnað sem fram kemur í lið 2 hér að framan.

Álitsbeiðandi segir að allar viðgerðir og bilanir sem komið hafi í ljós megi nánast að öllu leyti rekja til þess að gat hafi verið á bensíntanki og engar líkur séu á að gatið hafi komið til eftir að hann keypti bifreiðina. Gangtruflanirnar og vandræðin hafi enda komið til skömmu eftir kaupin og engar líkur á að allar þessar bilanir hafi átt svo skamman aðdraganda. Gatið á bensíntanknum hafi hleypt inn ryki og skít sem að lokum hafi eyðilagt vatnskassa, spíssa og heddpakkningu. Við skipti á tímareim hafi gleymst að skipta um kerti eins og vanalega sé gert og það valdið aukinni bensínnotkun þar til viðgerðarmaður hafi áttað sig á þessum mistökum.

Á reikningi frá B, dags. 21. september sl. segir í athugasemdum:

„Tók bensínsíu úr og kom úr henni þvítík drulla. (brún) „ryð“. Að öllum líkindum eru spíssar stíflaðir af ryði og tankurinn ónýtur. – Þjöppumæling, lítil þjappa á cyl. 2. Vélin þjappar öll of lítið. Hefur greinilega hitnað töluvert og þarf að fara í heddið til að laga það. Heddpakkning trúlega farin. – Skipt um annan kertapráðinn, var brunninn.“

IV Andsvör seljanda

Í andsvörum seljanda kemur fram að hann hafi keypt bifreiðina 20. janúar sl. af manni sem átt hafi hana í þrjú ár án þess að nokkuð óeðlilegt hefði komið upp. Bifreiðin hefði fengið góða skoðun og í reynsluakstri við kaupin hefði ekkert óeðlilegt komið í ljós. Bifreiðinni hefði aðeins verið ekið 60.000 km en orðin 7 ára og því hefði hann farið rakleiðis með hana á verkstæði og látið skipta um tímareim og dytta að öllu sem bifvélavirkinn hefði fundið. Álitsbeiðandi vísar um þetta til reiknings fá verkstæðinu E, dags. 22. janúar 2009, að fjárhæð kr. 98.273. Á reikningum kemur fram að skipt hafi verið um vatnsdælu og tímareim og bremsuklossa að framan. Þá hefur einnig verið skipt um olíu að hefðbundnum hætti eftir því sem best verður séð. Seljandi segir að einum og hálfum mánuði eftir að hann keypti bifreiðina hefði hann tekið eftir óþægilegu hljóði úr afturbremsum og þá hefði verið skipt um allt í þeim. Reikningur fyrir þeirri viðgerð, dags. 20. mars 2009 að fjárhæð kr. 46.322, fylgdi andsvörum.

Seljandi segir að fljótlega hafi hann komist að raun um að bifreiðin dygði ekki til þeirra nota sem hann hefði ætlað hana til og því auglýst hana til sölu aðeins tveimur og hálfum mánuði eftir kaupin. Hann hefði látið skoða bifreiðina sama dag og hann hefði farið með hana á bílasölum og aðeins ein athugasemd hefði verið gerð sem varðaði raftengi á dráttarkrók. Eftir þrjú til fjóra tíma hefði bílasalan haft samband við sig og sagt að trúlega væri kaupandi fundinn en það hefði verið álitsbeiðandi. Næsta dag hefðu þeir gengið frá kaupunum. Síðar segir orðrétt í andsvörum:

„Við X fórum saman í reynsluakstur á bílnum og ég sagði honum allt sem ég vissi um bílinn. Ég nefndi við X að ljós fyrir ABS-bremsukerfið hefði komið og farið í nokkra daga og hann skyldi fylgjast með því. Ég taldi að þetta gæti tengst nýjum bremsubúnaði í bílnum.

Þetta er fyrstu dagana í apríl. Síðan líður fram á sumarið og ég er í góðri trú um þessi viðskipti. Seinni hluta júlí (rúmum þremur mánuðum eftir söluna) hefur X samband við mig símleiðis og segir að skipta þurfi um ABS bremsunema (sbr. ljós sem áður er nefnt). Eftir stutt samtal ákvað ég að greiða þá viðgerð, sem X sagði kosta kr. 45.000. Síðar kom reyndar í ljóst að hann lét ekki skipta um nemann, en það er önnur saga. X kvaðst vera kátur með það að ég væri reiðubúinn að greiða fyrir ABS-nemann og lauk samtalinu í mesta bróðerni.

Á haustdögum (í september, minnir mig) hringir X síðan í mig og segir sínar farir ekki sléttar. Eitt og annað hafði bilað og náði ég satt að segja ekki öllu sem þar kom fram. Hann vildi senda mér kostnaðaráætlun vegna bílsins og bannaði ég honum það auðvitað ekki. Þar kom fram áætlun fyrir á áttunda hundrað þúsund króna (söluverð bílsins var 550.000) og féllust mér alveg hendur. Ég hafði samband við F, manninn sem seldi mér bílinn í upphafi árs og við fórum saman yfir sögu bílsins og þar kom ekkert nýtt fram. Því ákvað ég að láta þar við sitja, enda hafði ég aldrei gefið neitt annað í skyn.

[...]

Ekki ætla ég að fara mörgum orðum um raunasögu X. Einu tók ég þó eftir. Reikningur frá bifreiðaverkstæði frá 21.09.2009 sýnir að gat á bensíntanki gæti hafa leitt til þessara óskapa allra. Þarna eru fimm og hálfur mánuður liðnir frá sölnunni. Að ég hefði látið bílinn fara frá mér með gati á bensíntanki sem hefði leitt til þessa er hreinlega ofar mínum skilningi. Þá nefnir X að hann hafi lítið farið á malarvegi á bílnum. Ég ætla að bæta um betur, því bíllinn fór aldrei af bundnu slítlagi þann stutta tíma sem hann var í minni eigu.

[...]

Samviska mín er hrein. Ég fór með nýyfirfarinn, nýskoðaðan bílinn á bílasölu í bestu trú. Meira hef ég ekki að segja um málið að sinni.“

V

Athugasemdir álitsbeiðanda

Álitsbeiðandi segir að reikningar sýni að hann hafi verið byrjaður að fara með bifreiðina í viðgerð þegar í maímánuði. Hann hafi haldið að þetta væri bara smá óheppni í byrjun en bilanirnar hefðu haldið áfram endalaust. Þá segir m.a. orðrétt í athugasemdunum:

„Það að bíllinn hafi fengið skoðun skömmu fyrir sölu segir ekki neitt. Þessar gangtruflanir og bilanir sem komu smátt og smátt betur í ljós yfir sumarið stöfuðu af leyndum galla sem bifvélavirkjar þeir sem unnu við bíllinn komu ekki auga á fyrr en í ágúst/september.

[...]

Það er algerlega útilokað að orsakir allra þessara viðgerða megi finna eftir að ég keypti bíllinn. Leyndir gallar við kaup eru orsök.“

Álitsbeiðandi kveðst telja seljanda mjög heiðarlegan mann en hafi selt sér óafvitandi mjög gallaðan grip.

VI

Niðurstaða kærufndarinnar

Kærufnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og Y falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. III. kafla laga nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kærufnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur aðila fellur undir lög nr. 50/2000 um lausafjárkaup.

Við afgreiðslu málsins hefur kærufndin notið aðstoðar sérfróðs aðila, sbr. heimild í 2. mgr. 4. gr. reglugerðar nr. 766/2006.

Í kaupsamningi og afsali fyrir bifreiðinni er hún sögð vera seld í núverandi ástandi sem kaupandi hafi kynnt sér og sætt sig við en seljandi kunni að vera ábyrgur gagnvart kaupanda vegna galla samkvæmt almennum reglum. Bifreiðin var sjö ára gömul en þó ekki ekin meira en 60.000 km.

Að framan er rakið að við kaupin fóru álitsbeiðandi og seljandi saman í reynsluakstur á bifreiðinni og í honum kom ekkert óeðlilegt í ljós nema eitthvert ólag á bremsukerfi. Bifreiðin var þá nýskoðuð og virðist ekki hafa orðið vart við gat á bensíntanki í skoðuninni. Ekki kemur fram í gögnum málsins hvenær eða hvort viðgerð á bremsukerfinu hefur farið fram en samkvæmt reikningi, dags. 15. apríl sl. er „lesið af bíl“ og þá komu m.a. fram villur í abs skynjara í hægra framhjól. Seljandi segir að álitsbeiðandi hafi haft samband við sig seinni hluta júlímánaðar og sagt að skipta þyrfti um ABS bremsunema og hafi hann greitt álitsbeiðanda kr. 45.000 vegna þess. Hinn 6. ágúst sl. er skipt um hjólalegu og stilliró og skipt um kerti. Hinn 31. ágúst var keyptur vatnskassi í bifreiðina og er skipt um hann 2. september samkvæmt reikningi frá B. Á þennan reikning er ritað að bíllinn gangi ekki nógu vel en sé mun skárri. Samkvæmt reikningi B, dags. 21. september, er bensínsían tekin úr og var mjög óhrein, talið líklegt að spíssar séu stíflaðir af ryði, eldsneytistankur ónýtur og heddþakning farin. Þá segir að vélin öll þjappi of lítið og hafi greinilega hitnað.

Álitsbeiðandi segir að gangtruflana í bifreiðinni hafi orðið vart skömmu eftir að kaupin fóru fram, eða 10 dögum síðar, og segir að engar líkur séu á að gat hafi komið á

bensíntankinn eftir að hann keypti bifreiðina. Álitsbeiðandi segist hafa kvartað við seljanda tvisvar sinnum. Fyrst vegna galla á bremsum og segir seljandi það hafa verið í júlímánuði sl. eins og fyrr er getið eða u.þ.b. þremur mánuðum eftir að kaupin fóru fram. Ekkert kemur fram um að álitsbeiðandi hafi við það tækifæri kvartað undan gangtruflunum í bifreiðinni eða bifreiðin hafi verið skoðuð á verkstæði vegna gangtruflana fyrr en 2. september sl. Á reikningi dags. þann dag segir að gangtruflanir hafi verið í bifreiðinni. Það þarf út af fyrir sig ekki að þýða að þeirra hafi ekki orðið vart fyrr en um það leyti. Hér verður hins vegar að hafa í huga að samkvæmt 1. mgr. 32. gr. laga nr. 50/2000 glatar kaupandi rétti sínum „til að bera fyrir sig galla ef hann tilkynnir ekki seljanda án ástæðulauss dráttar frá því að hann varð galla var eða mátti verða hans var í hverju gallinn er fölginn.“ Hafi álitsbeiðandi orðið gangtruflana var fljótlega eftir kaupin eins og hann segir í álitsbeiðni og hugsanlega áfram næstu mánuði bar honum að tilkynna það seljanda „án ástæðulauss dráttar“ vildi hann krefjast úrbóta af hálfu seljanda vegna slíks galla.

Álitsbeiðandi segist hafa kvartað aftur þegar bilanirnar hafi tekið að hlaðast upp og verður að gera ráð fyrir að þá hafi a.m.k. verið komið fram í ágúst, sbr. þá reikninga sem gerð er grein fyrir hér að framan, en á reikningnum sem er dags. 2. september sl. er skráð að bifreiðin gangi ekki nógu vel en sé mun skárri. Líta verður til þess að seljandi lét skoða bifreiðina rétt fyrir sölu hennar og þá eru aðeins smávægilegar athugasemdir gerðar við ástand hennar.

Með það í huga sem að framan er skráð treystir kærunefndin sér ekki til þess að byggja niðurstöðu sína á því gegn andmælum seljanda að leitt hafi verið í ljós að við kaupin á bifreiðinni hafi hún verið haldin þeim galla að gat hafi verið á eldsneytistanknum. Önnur niðurstaða væri í andstöðu við þá meginreglu skaðabótaréttarins að sá sem krefst bóta fyrir tjón verði að sanna að sá sem bótakröfu er beint að beri sök á tjóninu. Verður því að hafna kröfum álitsbeiðanda er falla undir töluliði 4-11, sbr. lista álitsbeiðanda sem rakinn er í kafla III.

Seljandi greiddi að kröfu álitsbeiðanda viðgerð á bremsubúnaði bifreiðarinnar, kr. 45.000. Á lista álitsbeiðanda, sbr. lið 1, er sett fram krafa um skoðun vegna þeirrar bilunar. Kærunefndin álitur að sú krafa sé of seint fram komin en seljandi hafi mátt búast við því að kostnaður vegna þeirrar bilunar væri að fullu greiddur með því samkomulagi að seljandi greiddi kr. 45.000.

Samkvæmt lið 3 á lista álitsbeiðanda gerir hann kröfu til þess að seljandi greiði fyrir skipti á hjólalegu, stilliró og kertum sem fram fór 6. ágúst sl. Þá gerir álitsbeiðandi kröfu til þess að seljandi greiði fyrir skipti á vatnskassa. Kærunefndin álitur að miðað við aldur bifreiðarinnar og notkun hennar hafi álitsbeiðandi mátt búast við því að til slíkra viðgerða kynni að koma og ekki hægt að leggja á seljanda að standa straum af þeim.

Samkvæmt öllu framansögðu er það niðurstaða kærunefndarinnar að hafna verði kröfum álitsbeiðanda.

VII

Álitsorð

Kröfum álitsbeiðanda, X, er hafnað.

Friðgeir Björnsson
formaður

Guðrún Björk Bjarnadóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir